

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรใน อบต. อำเภอเมือง จังหวัดตราด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แบบของการวิจัย
2. ประชากรและหน่วยวิเคราะห์
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบของการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง ผลการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรใน อบต. อำเภอเมือง จังหวัดตราด ได้ดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยเชิงสำรวจ (survey Research)

ประชากรและหน่วยวิเคราะห์

1. ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ กลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นประธานกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรที่ กู้ยืมเงิน และสัญญาเงินกู้ยืมยังมีผลผูกพันอยู่กับองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 70 กลุ่ม (ข้อมูลประจำเดือนกรกฎาคม 2552)

2. หน่วยวิเคราะห์

หน่วยวิเคราะห์คือกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกร โดยผู้วิจัยจะใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่มีคำถามซึ่งถามถึงระดับความคิดเห็นของกลุ่มที่มีต่อรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่ม และความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชน โดยมีโครงสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพและรายได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชน ข้อคำถามในแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ข้อ จำแนกออกเป็น 4 รูปแบบ คือ ใช้เป็นทุนซื้อสินค้าร้านสหกรณ์หมู่บ้าน ใช้เป็นทุนซื้อวัตถุดิบมาแปรรูปสินค้าของกลุ่ม ให้สมาชิกกลุ่มกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำเพื่อใช้ประกอบอาชีพของแต่ละคน และใช้ซื้อเครื่องมือหรือวัสดุในการประกอบกิจการของกลุ่ม แบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ระดับค่าน้ำหนักดังนี้

เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มมากที่สุด	ให้น้ำหนัก	5
เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มมาก	ให้น้ำหนัก	4
เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มปานกลาง	ให้น้ำหนัก	3
เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มน้อย	ให้น้ำหนัก	2
เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มน้อยที่สุด	ให้น้ำหนัก	1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรที่กู้ยืมเงินโครงการเศรษฐกิจชุมชนจาก อบต. ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด ข้อคำถามในแบบสอบถาม มีทั้งหมด 5 ข้อ จำแนกออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมของสมาชิกกลุ่ม ด้านการรวมทุนของสมาชิกกลุ่ม ด้านการบริหารของคณะกรรมการกลุ่ม ด้านองค์ความรู้ของสมาชิกกลุ่ม และด้านการตลาดของกลุ่ม แบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ระดับค่าน้ำหนัก ดังนี้

เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนัก	5
เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับมาก	ให้น้ำหนัก	4

เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับปานกลาง	ให้น้ำหนัก	3
เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับน้อย	ให้น้ำหนัก	2
เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนัก	1

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชน ข้อคำถามในแบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ข้อ จำแนกออกเป็น 2 ประการ คือ มีอาชีพมั่นคงและมีรายได้เพิ่มขึ้น แบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ระดับค่าน้ำหนัก ดังนี้

มากที่สุด	ให้น้ำหนัก	5
มาก	ให้น้ำหนัก	4
ปานกลาง	ให้น้ำหนัก	3
น้อย	ให้น้ำหนัก	2
น้อยที่สุด	ให้น้ำหนัก	1

ตอนที่ 5 แบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการใช้เงินกู้ยืมของกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มและความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด ที่มีสัญญากู้ยืมเงินโครงการเศรษฐกิจชุมชนกับ อบต. รวมทั้งค้นคว้ารายละเอียดการวิจัย จากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือระเบียบและวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพและรายได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการใช้เงินกู้ยืมของกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกร ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด มีลักษณะแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรที่กู้ยืมเงินโครงการเศรษฐกิจชุมชนจาก อบต. มีลักษณะแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด มีลักษณะแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 แบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการใช้เงินกู้ยืมของกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มและความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาภาษาที่ใช้และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระให้พิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้ง และนำไปทดลอง (Tryout) กับสมาชิกกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ใช่ประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยมีเกณฑ์ตัดสินว่า ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าใกล้เคียง 1.00 (ประมาณ 0.80 ขึ้นไป) จะไม่แก้ไขคำถาม แต่ถ้ามีค่าต่ำกว่า 0.80 ก็จะทำให้การแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้อย่างเป็นขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขออนุญาตจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ถึง อบต. ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุนการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามไปยัง อบต. เพื่อให้ อบต. แต่ละแห่งส่งแบบสอบถามให้ประธานกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรที่กู้ยืมเงินจากหน่วยงานของตน จำนวน 70 ชุด และนัดหมายวัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่งคืนให้ผู้วิจัย

3. เมื่อครบกำหนดเวลานัดหมาย ผู้วิจัยตรวจสอบและติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน
4. ผู้วิจัยจะติดตามในส่วนที่ไม่ครบกลับคืนด้วยตนเอง
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม
6. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้วิธีทางสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรที่กู้ยืมเงินโครงการเศรษฐกิจชุมชน โดยการหาค่า ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามเป็นรายข้อโดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2540 : 18) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เป็นรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มอาชีพและกลุ่มเกษตรกรที่กู้ยืมเงินโครงการเศรษฐกิจชุมชน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามเป็นรายข้อโดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2540 : 18) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชน โดยการหาค่า ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำถามเป็นรายข้อโดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2540 : 18) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เป็นความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชนระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เป็นความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชนระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เป็นความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชนระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เป็นความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชนระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เป็นความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชนระดับน้อยที่สุด

5. การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA (F-test) เพื่อหาค่าความแตกต่างของตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่มและปัญหาและอุปสรรคของกลุ่ม ที่ส่งผลต่อระดับความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่ม จากนั้นเมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จะทดสอบเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

6. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะด้านรูปแบบการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของกลุ่ม ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่ม รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของโครงการเศรษฐกิจชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยสรุปประเด็นสำคัญแล้วนำเสนอความถี่จากมากไปหาน้อย